

Nr 565

Av herr Kollberg, angående undantagande från den allmänna varuskattningen av industriens förbrukningsmaterial.

Den svenska produktionen belastas för närvarande av tyngande *kostnadsskatter* i form av allmän varuskatt och energiskatt. Dessa skatter belastar dels råvaror såsom bränsle, dels förbrukningsmaterial inom industrien, dels ock näringslivets investeringar. Samtliga dessa skatter är sålunda prisfördyrande. Skatterna har en klart negativ effekt på näringslivets rationalisering. Såväl industrien som jordbruk och handel är tvungna att fortlöpande modernisera produktions- och distributionsapparaten.

Vad särskilt gäller belastningen på produktionen innebär dessa skatter att svensk industri kommer i ett sämre konkurrensläge icke blott på exportmarknaden utan även på hemmamarknaden. Någon mot dessa kostnadsskatter svarande utjämningskatt uttages icke vid import av varor till Sverige. Ej heller sker någon restitution vid export av varor från Sverige. Det system som sålunda tillämpas här i landet är direkt motsatt det som många av våra konkurrentländer tillämpar. Där söker man på allt sätt befria exporten från kostnadsskatter samtidigt som man belastar importen med utjämningskatter i syfte att jämställa in- och utländsk produktion i konkurrensen på hemmamarknaden. Genom konstruktionen av våra kostnadsskatter är svensk produktion sålunda i flera hänseenden sämre ställd än motsvarande produktion i utlandet. Sverige har medvetet underkastat sig en ökad konkurrens genom inträde i EFTA.

Från ekonomisk-politisk synpunkt är vidare dessa kostnadsskatter irrationella. Varuskattens utformning innebär bl. a. att belastningen på konsumtion och investeringar sammanknutits. Genom varuskatten har en permanent belastning införts på näringslivets investeringar. Från konjunktursynpunkt är en sådan fastlåsning felaktig. För företagen medför varuskatten en fördyring av de investeringar som framvingas ur konkurrenssynpunkt och med hänsyn till önskvärdheten att kunna hålla ett tillfredsställande löneläge här i landet. En höggradig mekanisering motverkas också av energiskatten. Såväl varuskatten på investeringar som energiskatten har lagts på produktionen utan närmare utredning om effekten för olika branscher och företag. Som ovan nämnts har ej heller beaktats verkningarna för den svenska exporten. Då det kan förutsättas att den allmänna skatteberedningen som har i uppdrag att analysera det nuvarande skattesystemet även kommer att behandla dessa problem, har jag velat understryka angelägenheten av en ingående utredning för att klarlägga verkningarna av energiskatten samt varuskatten på investeringar.

Vad angår varuskatten på *förbrukningsmaterial* bör följande beaktas. Enligt förordningen om allmän varuskatt skall för industriens del till skattefria varor hänföras vad som förbrukas i den egentliga produktions- och bearbetningsprocessen. Kostnaden för dylika varor har sedan gammalt såväl redovisningstekniskt som inkomstskattemässigt hänförts till företagens tillverkningsomkostnader, vilka ingår i de rörliga produktionskostnaderna. Riksskattenämnden har emellertid vid sin tolkning av varuskatteförordningen låtit en del av dessa tillverkningsomkostnader bli skattefria och en del bli skattepliktiga. Den fysiska livslängden hos vissa varor med kort varaktighetstid skall enligt riksskattenämndens anvisningar tillmätas betydelse. En bedömning av denna varaktighetstid skall ske i varje enskilt fall. I bokföringspraxis tillämpas andra grunder i det att den ekonomiska livslängden är avgörande. Riksskattenämndens tolkning medför sålunda besvärliga redovisningstekniska problem utöver de svårigheter som uppstår vid bedömningen ute i fabrikena. För att få en bättre ordning till stånd måste förordningen om allmän varuskatt ändras så att klara linjer uppdrages för vad som skall hänföras till skattefritt material för industrien.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsam utredning om sådana ändringar i förordningen om allmän varuskatt att här anförda synpunkter rörande beskattningen av industriens förbrukningsmaterial beaktas.

Stockholm den 26 januari 1961

Gustaf Kollberg